

Sygn. akt VIII Ka 569/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dorota Niewińska

Sędziowie SO Ryszard Milewski

del. SR Barbara Paszkowska – spr.

Protokolant Agnieszka Malewska

Przy udziale Prokuratora Ewy Minor - Olszewskiej

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2014 roku

sprawy A. K.

oskarżonego o czyny z art. 224 § 2 k.k. w zb. z art. 226 § 1 k.k. i z art. 178a § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez Prokuratora od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 10 czerwca 2014 roku sygn. akt III K 182/14

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację Prokuratora za oczywiście bezzasadną.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy adv. B. I. kwotę 516,60 (pięciuset szesnastu 60/100) zł, w tym 96,60 (dziewięćdziesiąt sześć 60/100) zł podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów obrony za II instancję.

III. Kosztami procesu za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

A. K. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 20.12.2013 r. około godziny 22.30 w miejscowości K. gm. S., rejonu (...) stosował wobec funkcjonariuszy Policji w osobach sierż. P. T. i sierż. szt. J. D. przemoc w postaci szarpania i odpychania w celu zmuszenia ich do zaniechania prawnych czynności służbowych, polegających na osadzeniu w radiowozie, wylegitymowaniu i znieważył w/w policjantów wyzywając ich słowami powszechnie uznanymi za wulgarne i obelżywe tj. o czyn z art. 224 § 2 k.k. w zb. z art. 226 § 1 k.k.

2. w dniu 20.12.2013 r. około godziny 22.30 w miejscowości K. gm. S., rejonu (...), kierował samochodem osobowym marki F. (...) o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości z wynikiem 2,22 i 1,98 promila alkoholu we krwi, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 10.06.2014 r., wydanym w trybie art. 387 § 1 k.p.k., uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i za to za czyn opisany w pkt 1 na podstawie art. 224 § 2 k.k. w zb. z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazał go, zaś na podstawie art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył

mu karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn opisany w pkt 2 na podstawie art. 178a § 1 k.k. skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. wymierzył karę łączną 1 roku pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary łącznej warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby wynoszący 3 lata.

Na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu grzywnę w wymiarze 10 stawek dziennych po 50 zł każda stawka.

Na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku.

Na podstawie art. 43 § 3 k.k. zobowiązał oskarżonego do zwrotu prawa jazdy do Starostwa Powiatowego w B..

Zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych.

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy B. I. kwotę 442,80 zł tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu.

Powyższy wyrok w części dotyczącej podstawy wymiaru kary za czyn przypisany oskarżonemu w pkt I wyroku na niekorzyść oskarżonego zaskarżył prokurator. Zarzucił obrazę prawa materialnego, a mianowicie art. 224 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie w podstawie wymiaru kary, podczas gdy zastosowanie tego przepisu było konieczne z uwagi na fakt, iż art. 224 § 2 k.k. nie zawiera samodzielnej sankcji karnej lecz w tej mierze odsyła do art. 224 § 1 k.k.

W związku z tym wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie w podstawie wymiaru kary za czyn z pkt I wyroku kwalifikacji prawnej z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 224 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się niezasadna i to w stopniu oczywistym.

Na wstępie wskazać należy, na czym polega obraza prawa materialnego. Otóż obraza prawa materialnego może polegać na błędnej wykładni zastosowanego przepisu, zastosowaniu nieodpowiedniego przepisu w sytuacji, gdy jego zastosowanie jest obowiązkowe. Obraza prawa materialnego może być przyczyną odwoławczą jedynie wtedy, gdy ma ona charakter samoistny. Wadliwe zastosowanie (niezastosowanie) prawa materialnego może przybierać postać uchybienia odnoszącego się do: wadliwej oceny przestępności czynu (np. skazanie oskarżonego mimo, że przypisany mu czyn nie zawiera znamion przestępstwa czy też gdy ustawa określa, że sprawca nie popełnia przestępstwa, a drugiej strony uniewinnienia oskarżonego mimo, że przypisany mu czyn wypełnia ustawowe znamiona przestępstwa), nieprawidłowej kwalifikacji prawnej czynu (przez zastosowanie do niewadliwie ustalonego stanu faktycznego niewłaściwego przepisu), wadliwej wykładni danego przepisu (w szczególności zawierającego znamiona ocenne, np. „niebezpieczne narzędzie”, „poważna szkoda”), konsekwencji prawnych czynu (np. wymierzenie kary nie przewidzianej za dane przestępstwo, przekroczeniu ustawowych granic danego rodzaju kary lub wymierzeniu kary poza granicami sankcji przewidzianych za dane przestępstwo, nieorzeczeniu obligatoryjnego środka karnego, niezachowaniu przepisów o granicach kary łącznej, wadliwym zastosowaniu przepisów o recydywie). Są to poglądy ugruntowane w doktrynie i orzecznictwie sądów (vide Stanisław Zabłocki – Komentarz do art. 438 k.p.k. i liczne judykaty SN).

Jeżeli zatem prokurator podniósł zarzut obrazy prawa materialnego w sprawie niniejszej, to należy przypuszczać (bo nie zostało to jasno wyartykułowane w apelacji), że chodziło o wadliwe niezastosowanie prawa materialnego odnoszące się do konsekwencji prawnych czynu. Jak wynika z treści art. 224 § 2 k.k. przepis ten zawiera zarówno komplet znamion tego typu czynu zabronionego jak i dokładnie określoną sankcję karną. Ustawodawca użył bowiem sformułowania „tej samej karze podlega” (a nie karze zbliżonej, czy karze podobnej). Nie budzi wątpliwości, że tak określona kara, to kara pozbawienia wolności do lat 3. Sąd Rejonowy wymierzając karę w sprawie niniejszej

za czyn opisany w pkt 1 wymierzył ją zatem zgodnie z regułą określona w art. 11 § 3 k.k., bowiem przepis art. 226 § 1 k.k. przewiduje karę łagodniejszą (grzywnę, karę ograniczenia wolności, albo pozbawienia wolności do roku). Kara wymierzona oskarżonemu za ten czyn, to kara 8 miesięcy pozbawienia wolności. Tak więc po pierwsze mieści się ona w granicach przewidzianych za ten typ czynu zabronionego, po drugie jest to kara w wymiarze uzgodnionym w trybie art. 387 § 1 k.p.k., po trzecie jest to kara, która realizuje dyrektywy sądowego wymiaru kary. Tak więc Sąd Rejonowy zastosował właściwe przepisy prawa karnego materialnego (zastosował, czyli orzekł zgodnie z obowiązującymi przepisami). Treść rozstrzygnięcia Sądu, czyli wymierzona kara, jest zgodna z przepisami prawa materialnego.

Wobec zatem powyższego zarzut obrazy prawa materialnego w tej sytuacji jest całkowicie chybiony.

Jeżeli już, to można byłoby mówić ewentualnie o obrazie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 413 § 1 pkt 6 k.p.k. Warunkiem jednak niezbędnym, aby obrazę prawa procesowego uznać za przyczynę odwoławczą, jest stwierdzenie, że obraza ta mogła mieć wpływ na treść orzeczenia. Treść orzeczenia, czyli rozstrzygnięcie powinien zawierać każdy wyrok (art. 413 § 1 pkt 5 k.p.k.). W przypadku wyroków skazujących do takich zaliczyć należy przede wszystkim rozstrzygnięcie o uznaniu winy, wymierzeniu kary, orzeczeniu środków karnych (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31.05.2011 r. II KK 19/11). Analizując treść wyroku w niniejszej sprawie stwierdzić należy, że wszystkie elementy stanowiące rozstrzygnięcie wyroku skazującego zostały zawarte w części dyspozytywnej tego orzeczenia. Gdyby zatem uznać, że Sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisów postępowania tj. art. 413 § 1 pkt 6 k.p.k., to należałoby odpowiedzieć na pytanie, czy wpisanie do podstawy wymiaru kary art. 224 § 1 k.k. w zw. z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. doprowadziłoby do zmiany rozstrzygnięcia w zakresie kary, czyli do zmiany treści wyroku. Otóż odpowiedź na to pytanie jest oczywista. Uzupelnienie podstawy wymiaru kary o art. 224 § 1 k.k. nie doprowadziłoby do zmiany orzeczonej kary, a zatem nie miałyby wpływu na treść rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Inaczej mówiąc, należało dojść do zasadnego przekonania, że dane uchybienie było na tyle nieistotne, iż gdyby go nie było, musiałyby zapaść takie samo orzeczenie jak to, które zapadło przy wystąpieniu danego uchybienia – tzw. test negatywny (vide Stanisław Zabłocki – Komentarz do art. 438 k.p.k.).

Podsumowując zatem, w świetle powyższych rozważań, apelacja prokuratora okazała się niezasadna i to w stopniu oczywistym.

Sąd Okręgowy nie dopatrył się innych uchybień, które należało wziąć pod uwagę z urzędu.

Dlatego należało zaskarżony wyrok utrzymać w mocy uznając apelację prokuratora za oczywiście bezzasadną. W związku z treścią rozstrzygnięcia kosztami procesu za postępowanie odwoławcze należało obciążyć Skarb Państwa.

O kosztach obrony z urzędu za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.).